

ת"פ 41603/03/13 - מדינת ישראל נגד עדלי מראג'ה

בית המשפט המחוזי בירושלים
ת"פ 41603-03-13 מדינת ישראל נ' מראג'ה(עציר)

בפני כב' השופט אריה רומנוב
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד
עדלי מראג'ה

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד מוריה בינה (פרקליטות מחוזי ירושלים (פלילי))
ב"כ הנאשם: עו"ד רמי עותמאן

גזר דין

כללי וכתב האישום המתוקן

- ביום 24.10.13 הורשע הנאשם, על פי הודאתו, בעובדות כתב האישום המתוקן בתיק זה, בעבירות הבאות:
קשירת קשר (3 עבירות); סיוע לניסיון חבלה בכוונה מחמירה; חבלה בכוונה מחמירה (2 עבירות); ואחזקת נשק (2 עבירות).
- ואלה המעשים:

א. אישום ראשון - עובר ליום 2.5.10 קשר הנאשם קשר עם מספר צעירים נוספים ובהם חאלד שווקי, עבד אל רחים עבאסי, מוחמד קאק, וכרים אבו תאיה, שעניינו הצבת מארב לג'יפ סיור ובו מאבטחים. הקושרים תכננו לשפוך שמן על נתיב הנסיעה של הרכב על מנת שכאשר הרכב יגיע למקום הוא יחליק ויאבד שליטה וכך יוכלו לנצל את מצוקתו וליידות לעברו בקבוקי תבערה ואבנים. לשם קידומו של הקשר הצטיידו הנאשם והקושרים בשמן והכינו 3 בקבוקי תבערה. באותו היום, סמוך לשעה 21.00, הגיעו הנאשם והקושרים למקום המכונה "מעלה המתנחלים" בכפר סילוואן כשהם מצויידים בשמן, באבנים ובקבוקי תבערה שהוכנו כאמור. הקושרים שפכו את השמן שהביאו עימם על הכביש והמתינו במארב לבואו של רכב המאבטחים. סמוך לשעה 21.30 הגיע למקום רכב מסוג טרנזיט ובתוכו מספר מאבטחים. משהגיע הרכב לקטע הכביש עליו שפכו הקושרים שמן, הוא החליק ולא הצליח לבלום. הנאשם והקושרים שארבו במקום החלו ליידות בו אבנים ובקבוקי תבערה במשך דקות ארוכות. הנאשם ניסה להבעיר את אחד מבקבוקי התבערה אך לא הצליח, ועל כן בסופו של דבר השליך את בקבוק התבערה, כשהוא כבוי, על רכב האבטחה ממרחק של כ- 30 מטר, כל זאת בכוונה

עמוד 1

לגרום חבלות חמורות למאבטחים ברכב האבטחה. כתוצאה ממעשים אלה נגרם נזק לרכב האבטחה. המאבטחים נאלצו לצאת ממנו ולירות באוויר על מנת שהנאשם וחבריו יחדלו ממעשיהם.

ב. אישום שני - מספר ימים עובר ליום 22.2.13 קשרו הנאשם, חאלד שווקי (להלן: "שווקי") ומוחמד עבאסי (להלן: "עבאסי") קשר במטרה לבצע פיגוע נגד כוחות הביטחון. במסגרת הקשר השלושה תכננו, כי שווקי ייצר מטען חבלה מחומר הנפץ המצוי בזיקוקים, על מנת להשליך את המטען לעבר רכב הסיור של הצבא או המאבטחים בכוונה לפגוע בנוסעי הרכב. ביום 20.2.13, רכש שווקי צינור, מגופות נחשת וזיקוקים. ביום חמישי, בשעות הלילה, הרכיב שווקי את החלקים שרכש לכדי מטען חבלה. שווקי סגר את הצינור במגופה מצד אחד, רוקן לתוך הצינור את חומר הנפץ מהזיקוקים, וסגר את הצינור מצדו השני במגופה נוספת, אותה חורר לצורך החדרת פתיל (להלן: "המטען"). באותו היום, בסביבות השעה 21.30, הגיעו הנאשם ועבאסי ברכבו של הנאשם לביתו של שווקי במטרה לבצע פיגוע. שווקי לקח את המטען ונכנס לרכב. השלושה נסעו לביתו של עבאסי וחיכו עד שיעבור בסמוך רכב. בסביבות השעה 23.00 עבר בסמוך רכב, אותו זיהו כרכב שעורך "פטרול" וצפוי לשוב על עקבותיו בתוך מספר דקות. השלושה החלו לנסוע לכיוון "עליית עודה", מתוך ציפייה שכאשר הרכב ישוב על עקבותיו, יוכלו ליידות לעברו את מטען החבלה. בשלב זה עבאסי ירד מן הרכב וניגש לתצפת על המתרחש מחלון ביתו, המרוחק כ- 300 מטרים ממקום הפיגוע המתוכנן, על מנת להתריע מפני תנועות חשודות לפני ואחרי הפיגוע, ושווקי והנאשם נסעו ברכב. כאשר הגיעו לרחוב עין אל לוזה ירד שווקי מן הרכב ובידו המטען. שווקי סיכם עם הנאשם שימתין לו במקום בכדי למלט לאחר הנחת המטען. כעבור כ- 10 דקות הבחין שווקי כי הרכב מתקרב לעברו. שווקי הדליק את המטען ויידה אותו לעבר הרכב בכוונה לפגוע בנוסעי הרכב. בשל תקלה, המטען לא נדלק ופגע בשפת הרחוב. שווקי נמלט לנקודת המפגש שנקבעה מראש עם הנאשם ועלה לרכבו. מאחר שלא נשמע קול פיצוץ, הנאשם ושווקי חזרו למקום בו יידה שווקי את המטען, עצרו ולקחו את המטען בחזרה עמם. הנאשם ושווקי נסעו לכיוון ביתו של עבאסי, וסיפרו לו כי המטען לא התפוצץ בשל תקלה.

ג. אישום שלישי - למחרת המתואר באישום השני, ביום 23.2.13, קשרו הנאשם, שווקי ועבאסי קשר במסגרתו סיכמו פעם נוספת לבצע פיגוע נגד כוחות הצבא או נגד המאבטחים, באמצעות המטען. השלושה החליטו לתקן את המטען, כך שיתפוצץ ויוכלו להוציא את הפיגוע המתוכנן לפועל. השלושה נפגשו בסביבות השעה 21.00 ותכננו לבצע את הפיגוע באותו האופן בו ניסו יום קודם, כמתואר לעיל באישום השני. כאשר הגיעו לרחוב עין אל לוזה ירד שווקי מן הרכב ובידו המטען. כעבור מספר דקות הבחין שווקי כי הרכב מתקרב לעברו. שווקי הדליק את המטען ויידה אותו לעבר הרכב בכוונה לפגוע בנוסעי הרכב. המטען פגע במדרכה, כ- 100 מטר מן המקום בו עבר הרכב, והתפוצץ. שווקי נמלט לנקודת המפגש שנקבעה מראש עם הנאשם, בסמוך למסגד בשכונה עודה, ועלה לרכבו. השניים נמלטו מן המקום. כתוצאה מהמעשים נפער חור במדרכה לעברה נזרק המטען, וכן נגרם נזק לרכב שחנה בסמוך ובכלל זה נפגעו מכסה המנוע, צידי הרכב ושמשותיו.

3. הנאשם הינו יליד 1981, תושב סילוואן, בעל הרשעה קודמת אחת משנת 2003 שעניינה הפרעת שוטר במילוי תפקידו והשתתפות בהתפרעות. בגין הרשעה זו הוטל על הנאשם עונש של מאסר מותנה והתחייבות. יצוין, כי בעניינו של הנאשם לא הוגש תסקיר שירות המבחן וזאת לאחר שבא כוחו, אשר ביקש תחילה כי יוגש תסקיר, ויתר על כך בהמשך. הנאשם, כך על פי בא כוחו, נשוי ואב לארבעה ילדים, אשר, כך לפי הטענה, עבד במשך מספר שנים רצופות בחברה למוצרי אלומיניום. ב"כ הנאשם צירף בהקשר זה "תעודת הוקרה" אותה קיבל הנאשם במסגרת עבודה זו.

טיעוני הצדדים לעונש

4. במסגרת טיעוניה לעונש, הציגה ב"כ המאשימה מתחם ענישה אחד ביחס לאישום הראשון, ומתחם ענישה נוסף לאישומים השני והשלישי, במאוחד (למען הנוחות, יכונה להלן האירוע מושא האישום הראשון "**האירוע הראשון**", והאירועים מושא האישומים השני והשלישי יכונה "**האירוע השני**"). ב"כ המאשימה ציינה את חומרותם של המעשים ואת הערכים המוגנים שבהם פגעו ובכלל זה שלום האדם והציבור ושלטון החוק. בהתייחס לאירוע הראשון נטען, כי חלקו של הנאשם לא היה המרכזי ביותר אך מדובר באירוע שבוצע בצוותא על החומרה שיש בדבר. עוד נטען, כי הנזק הפוטנציאלי שעלול היה להיגרם כתוצאה מהמעשים הוא גדול מאוד עד כדי פגיעה בנפש. שיקול נוסף לחומרא מוצאת המאשימה בעובדה שהמניע למעשים היה לאומני. בהתייחס לאירוע השני - בו חלקו של הנאשם היה להסיע את אחד השותפים למקום האירוע ולמלט אותו משם לאחר זריקת המטען - מוצאת המאשימה חומרה בכך שמדובר באירוע שתוכנן לפרטים; בעובדה שנעשה בצוותא; ובנזק הפוטנציאלי הרב שעלול היה להיגרם כתוצאה מפיצוץ המטען. המאשימה טוענת עוד, כי הגם שלא הנאשם הוא שזרק בפועל את המטען, הרי שחלקו, כאמור לעיל, היה משמעותי. אשר למתחם הענישה - המאשימה טוענת כי מתחם הענישה הראוי בכל הנוגע לאירוע הראשון נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר, ולעניין האירוע השני - בין 20 ל-36 חודשי מאסר. המאשימה סבורה כי יש למקם את הנאשם ברף הבינוני-נמוך של מתחמים אלה. בהקשר זה טוענת המאשימה, כי לזכותו של הנאשם יש לזקוף את העובדה שהוא הודה במעשיו במסגרת הסדר טיעון, ואת העובדה כי עברו הפלילי הוא מינורי. מנגד, כך נטען, יש להביא בחשבון את השיקולים לחומרא שהובאו לעיל. ב"כ המאשימה התייחסה גם לשני המעורבים הנוספים באירוע השני (שהואשמו בכתבי אישום נפרדים), וליחס בינם לבין הנאשם.

5. ב"כ הנאשם טוען, כי על מתחם הענישה בעניינו של הנאשם להיקבע ביחס ראוי למה שנקבע בעניינם של שני השותפים האחרים (לאירוע השני). נטען, כי בעניינו של המבצע העיקרי, שווקי - אשר לטענת ב"כ הנאשם הוא שיזם את ביצוע המעשים - עתרה המאשימה למתחם שנע בין 24 ל-40 חודשי מאסר, וכי דינו של השותף הנוסף, עבאסי, נגזר והוטל עליו עונש של 23 חודשי מאסר בפועל. ב"כ הנאשם מציין, כי הנאשם הוא איש משפחה ועבודה וכי אלמלא היה פונה אליו שווקי ויוזם את ביצוע העבירות, הוא כלל לא היה מבצע את המעשים מיוזמתו. עוד טוען ב"כ הנאשם, כי חלקו של הנאשם - שהסתכם בהסעתו של שווקי בלבד - אף קטן יותר מחלקו של השותף הנוסף, עבאסי, אשר שימש כתצפיתן באירוע. ביחס לאירוע הראשון טוען ב"כ הנאשם, כי הנאשם הוא שסיפר מיוזמתו במשטרה על אירוע זה, וכי גם חלקו באותו אירוע היה מינורי. בהתייחס למתחם הענישה הראוי טוען ב"כ הנאשם, כי יש לראות באישום השני והשלישי אירוע אחד ולקבוע מתחם שנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר. ב"כ הנאשם מציין עוד, כי לנוכח נסיבות ביצוע המעשים, מוחזק הנאשם בכלא כ"אסיר ביטחוני" והמשמעות היא שהוא אינו יכול לזכות בניכוי "שלישי", אלא רק לקיצור "מינהלי" בהתאם לשיקול דעתו של שירות בתי הסוהר. לסיכום מבקש ב"כ הנאשם שלא לגזור על הנאשם עונש שיעלה על 18 חודשי מאסר.

6. הנאשם ציין בישיבת הטיעונים לעונש כי הוא מעוניין לשוב לחיים נורמטיביים לאחר שחרורו מהכלא.

דין

7. גזירת הדין בענייננו תיעשה על פי הוראותיו של תיקון 113 לחוק העונשין. בע"א 8641/12 **סעד נ' מדינת ישראל** (מיום 5.8.13) ביאר בית המשפט העליון (כב' השופט סולברג) את שלבי גזירת העונש, כפי שנקבעו בתיקון 113 (רא' סעיפים 22-29 לפסק הדין). בשלב הראשון, על בית המשפט לבדוק אם הנאשם שלפניו הורשע בעבירה אחת או במספר עבירות. ככל שמדובר במספר עבירות, על בית המשפט לקבוע אם הן מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים. ככל שהבדיקה העלתה כי מדובר בכמה אירועים נפרדים, כי אז על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי בית המשפט לגזור עונש נפרד ביחס לכל אירוע (תוך קביעה האם העונשים ירוצו בחופף או במצטבר) או עונש כולל ביחס לאירועים כולם.
8. בענייננו, הנאשם הורשע בביצוען של מספר עבירות במסגרת שני אירועים נפרדים. האירוע הראשון הוא מיום 2.5.10, מושא האישום הראשון בכתב האישום המתוקן. האירוע השני מורכב למעשה משני אישומים, האחד מיום 22.2.13 והשני מיום 23.2.13. הצדדים תמימי דעים כי יש לראות באישום השני והשלישי בכתב האישום המתוקן מכלול אחד, והדבר מקובל גם עליו. על כן, מדובר, אפוא, בשני אירועים בהם הורשע הנאשם.
9. בהתאם לאמור לעיל, אקבע תחילה את מתחם העונש ההולם לכל אחד משני האירועים בנפרד.

מתחם הענישה לאירוע הראשון

10. בקביעת מתחם הענישה ההולם יש להביא בחשבון שלושה שיקולים. **האחד**, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו. **השני**, מדיניות הענישה הנהוגה. **והשלישי**, נסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בע"א 2337/13 **קואסמה נ' מדינת ישראל** (מיום 16.9.13), נדונה מסכת אירועים דומה לענייננו. באותו מקרה ידו המערערים בקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון והתושבים היהודים בשכונת סילואן, ובפרט אל עבר רכבי אבטחה של התושבים. בית משפט זה (כב' השופט י' נועם) קבע באותו עניין, כי מתחם הענישה ההולם נע בין 12 ל-40 חודשי מאסר למבצע העיקרי, ובין 8 ל-30 חודשי מאסר למסייע. בית המשפט העליון קבע, כי מתחם זה הוא אכן הולם (רא' סעיף 14 לפסק הדין). אני סבור כי מתחם זה אכן הולם ומתאים גם לענייננו. כאמור לעיל, במסגרת האירוע הראשון קשר הנאשם קשר עם אחרים שעניינו הצבת מארב לג'יפ סיור ובו מאבטחים. הקושרים תכננו לשפוך שמן על נתיב הנסיעה של הרכב על מנת שכאשר הרכב יגיע למקום הוא יחליק ויאבד שליטה וכך יוכלו לנצל את מצוקתו וליידות לעברו בקבוקי תבערה ואבנים. כך אכן היה. הנאשם והאחרים הצטיידו בשמן, אבנים ובקבוקי תבערה, הגיעו למקום האירוע בכפר סילואן, שפכו את השמן שהביאו עימם על הכביש והמתינו במארב לבואו של רכב המאבטחים. הרכב אכן הגיע, החליק ולא הצליח לבלום. או אז החלו הנאשם והאחרים שארבו במקום ליידות בו אבנים ובקבוקי תבערה במשך דקות ארוכות. הנאשם ניסה להבעיר את אחד מבקבוקי התבערה אך לא הצליח, ועל כן בסופו של דבר השליך את בקבוק התבערה כשהוא כבוי, על רכב האבטחה. כתוצאה ממעשים אלה נזק לרכב האבטחה. המאבטחים נאלצו לצאת ממנו ולירות באוויר על מנת שהנאשם והאחרים יחדלו ממעשיהם. התיאור הנ"ל מלמד, כי חלקו של הנאשם באירוע זה היה חלק פעיל ומשמעותי. על כן, מתחם הענישה ההולם ביחס לאירוע הראשון נע בין 12 ל-40 חודשי מאסר, בהתאם למתחם שהוצג לעיל ביחס למבצע העיקרי.

11. אני סבור כי מתחם הענישה שהוצג בעניין **קואסמה** הנ"ל מתאים גם לאירוע השני. אלא שביחס לאירוע זה, דומה כי יש לראות בנאשם מסייע בלבד ולא מבצע עיקרי. כאמור, באירוע השני מעורבים הנאשם, שווקי ועבאסי. דומה, כי אין חולק על כך שהדמות הדומיננטית הייתה שווקי, אשר הכין את המטען, נשא אותו, הדליק אותו, והשליכו אל עבר רכב האבטחה. חלקו של הנאשם היה בהסעתו של שווקי אל מקום האירוע ובמילוטו משם לאחר מכן. חלקו של עבאסי היה לתצפת על מקום האירוע. על רקע זה אני סבור, כי מתחם הענישה ההולם בעניינו של הנאשם בכל הנוגע לאירוע השני נע בין 8 ל-30 חודשי מאסר.

גזירת עונשו של הנאשם

12. אין צורך להכביר מילים על חומרת המעשים שביצע הנאשם ועל הסכנה הרבה שטמונה בהם. מדובר בשני אירועים מתוכננים, בהם נטל הנאשם חלק יחד עם אחרים שתכליתם אחת - פגיעה בכוחות הביטחון והאבטחה הנעים באזור מזרח ירושלים. באירוע הראשון השליכו הנאשם ואחרים אבנים ובקבוקי תבערה על רכב אבטחה שנסע בכפר סילואן. באירוע השני הושלך מטען חבלה אל עבר רכב אבטחה, אך לא פגע בו. אך בדרך מקרה, תוצאותיהם של שני האירועים הסתכמו בנזק לרכוש בלבד ולא חלילה בפגיעות בגוף או בנפש.

13. אתיחס תחילה לאירוע השני. בבואי לגזור את דינו של הנאשם, יש להביא בחשבון גם את עניינם של שני המעורבים הנוספים באירוע השני, שווקי ועבאסי. נגד השניים הוגשו כתבי אישום נפרדים, הם הודו במסגרת הסדרי טיעון במיוחס להם והורשעו. גזר דינו של עבאסי ניתן ביום 25.12.13 (מפי כב' השופט ר' שמיע) ובמסגרתו הוטלו עליו 23 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ומאסר מותנה. אשר לשווקי, במועד קיום ישיבת הטיעונים לעונש בתיק זה טרם נשמעו טיעוני הצדדים לעונש בעניינו. בינתיים, ביום 24.3.14 נגזר דינו של שווקי (מפי כב' השופט מ' דרוזין), ובגדרו הוטלו עליו 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ומאסר מותנה (גזר הדין הוגש על ידי ב"כ הנאשם). במסגרת כלל "אחידות הענישה", יש, אפוא, לתת את הדעת על היחס שבין השותפים. כאמור, הדמות הדומיננטית בכל הנוגע לאירוע השני הייתה שווקי, וחלקם של הנאשם ושל עבאסי הייתה משנית יותר. הנאשם, הסיע את שווקי אל מקום השלכת המטען ומילט אותו לאחר ביצוע המעשה. עבאסי, שימש כתצפיתן באירוע. אני סבור כי חלקו של הנאשם היה משני ביחס לשווקי ודומה לחלקו של עבאסי, אך עדיין מדובר במעורבות משמעותית של הנאשם אשר הלכה למעשה הביא את שווקי אל מקום האירוע ומילט אותו משם.

14. באשר לאירוע הראשון אציין, כי על פניו אירוע זה אינו נופל בחומרתו מהאירוע השני, ואולי אף עולה עליו. עם זאת, מתחם הענישה אותו ביקשה המאשימה לקבוע ביחס לאירוע הראשון נמוך במידה משמעותית מזה שביקשה לקבוע ביחס לאירוע השני. בעניין האירוע הראשון יש להביא בחשבון את השיקולים הבאים: האחד, חלוף הזמן מאז ביצוע המעשים מושא האירוע הראשון (כשלוש שנים). השני, טענתו של ב"כ הנאשם, שלא נסתרה, ולפיה הנאשם הוא שהודה מיוזמתו במשטרה, אגב חקירתו בעניין האירוע השני, גם במעורבותו באירוע הראשון. השיקול השלישי נוגע ליתר המעורבים באירוע הראשון. מכתב האישום המתוקן עולה, כי באירוע הראשון היו מעורבים נוספים פרט לנאשם, ביניהם ארבעה ששמותיהם צוינו בכתב האישום במפורש. ואולם, לא הוברר מה עלה בגורל המעורבים הנוספים באירוע זה. לא ידוע אם הם הועמדו לדין ואם נגזר דינם. בנסיבות אלה, ולאור עמדתה של המאשימה שצויינה לעיל, לא אמצה עם הנאשם את הדין ביחס לאירוע זה.

15. לזכותו של הנאשם יש לזקוף את העובדה שהודה במעשיו ובכך חסך זמן שיפוטי יקר, וכן את העובדה שעברו

הפלילי אינו מכביד. מנגד, לחובתו של הנאשם יש לזקוף את חומרת המעשים, כפי שצוין לעיל; את העובדה שנעשו בצוותא; את הרקע הלאומני שהוביל לביצועם; ואת העובדה כי מדובר בשני אירועים נפרדים אך דומים, בהפרש של מספר שנים, דבר המעיד, על פניו, כי אין מדובר במעידה חד פעמית מצידו של הנאשם.

סיכום

16. בנסיבות העניין מצאתי לנכון לגזור על הנאשם עונש כולל ביחס לשני האירועים. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, הבאתי בחשבון את השיקולים לחומרא ולקולא, ואת העונשים שנגזרו על שני השותפים האחרים באירוע השני, ולאור מכלול נסיבות העניין, אני מחליט לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 28 חודשי מאסר לריצוי בפועל, החל מיום מעצרו, 27.2.13.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור תוך 3 שנים אחת מהעבירות בהן הורשע.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

**ניתן היום, כ"ד אדר ב
תשע"ד, 26 מרץ 2014,
במעמד הנוכחים.
אריה רומנוב, שופט**